

Història de Grècia

Codi: 104210
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2503702 Ciències de l'Antiguitat	OB	2	1

Professor/a de contacte

Nom: Cesar Sierra Martin

Correu electrònic: Cesar.Sierra@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No existeix cap requisit previ però es recomana haver cursat les assignatures d'història antiga proposades per la titulació al primer curs.

Objectius

L'assignatura es centrarà en l'anàlisi dels processos polítics i socials de l'antiguitat grega fent especial èmfasi en l'època clàssica i hel·lenística. Un objectiu primari d'aquesta assignatura és introduir els diferents debats historiogràfics al voltant de les principals fites històriques de la civilització grega. En aquest sentit, el pas cap a l'hel·lenisme esdevindrà paradigmàtic per assimilar les diferents posicions ideològiques del debat acadèmic. Finalment, l'assignatura també té l'objectiu de mostrar la problemàtica social a l'antiga Grècia amb especial menció a la situació dels esclaus i les dones. D'aquesta manera enllacem amb la història social i econòmica i la història gènere a l'antiguitat proposades en aquesta mateixa titulació.

A nivell metodològica, al final del curs, l'alumne ha de ser capaç d'analitzar, processar i interpretar qualsevol mena de material addicional, tant font primària com secundària, demostrant una primera assimilació dels principis bàsics de la metodologia de la recerca històrica.

Competències

- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.

Resultats d'aprenentatge

1. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets

Continguts

L'assignatura presenta una doble vessant (teòrica i pràctica) amb intenció de proporcionar els continguts i competències necessàries a l'estudiant per un coneixement adequat de la història de la Grècia antiga i la seva problemàtica historiogràfica. Bàsicament, els continguts es divideixen en 6 blocs.

1 *Introducció i Grècia protohistòrica.*

- Què és Grècia, què és ser grec? Introducció històrica a la idea de civilització grega.
- El món minoic i micènic.
- L'Època Fosca i la societat homèrica. La formació de la *pólis* i la colonització arcaica.

2 *Grècia arcaica.*

- Món colonial i hoplitisme.
- La tirania arcaica, un fenomen polític genuïnament grec.
- Cap a l'època clàssica: els models polítics d' Esparta i Atenes.

3 *Grècia clàssica.*

- Les guerres contra els perses. La historiografia i Heròdot en context.
- L' imperialisme atenenc. La Guerra del Peloponès i les aportacions de Tucídides.
- De l' imperialisme espartà a la hegemonia de Tebes (el federalisme grec, s. IV a.C.)

4 *Hel·lenisme.*

- L'ascens de Macedònia: les reformes polítiques i militars de Filip II de Macedònia
- Alexandre Magne: conquesta i la idea d'imperi universal.

Debat historiogràfic al voltant de la significació històrica de la batalla de Queronea (338 a.C.): Van perdre la llibertat les *pólis* gregues?

5 *El hereus d'Alexandre: el Mediterrani oriental i el món hel·lenístic.*

- Les transformacions socials i el desenvolupament de la cultura fins la conquesta de Roma.
- L'Egipte Ptolemaic
- El regne Selèucida

6 *La societat grega*

- La aristocràcia grega: el món de l'*oïkos*.
- Les desigualtats socials: rics, pobres i esclaus.
- La situació de les dones a la societat grega.

Metodologia

L' assignatura vol introduir a l'estudiant en la problemàtica de l'anàlisi crítica de les fonts primàries i secundàries de la Història de Grècia per aquest motiu es considera de vital importància assistir a les lliçons teòriques i participar en les activitats dirigides. Així mateix, els continguts explicats a classe s'han de madurar a nivell personal mitjançant una lectura posterior i un bon ús de les tutories.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions teòriques	50	2	1
Tipus: Supervisades			
Debat historiogràfic	30	1,2	1
Tipus: Autònomes			
Comprensió continguts classe	30	1,2	1
Lectura crítica fonts primàries i secundàries	34	1,36	1

Avaluació

L'avaluació consistirà en un Test parcial, un exercici/debat a classe i una prova final.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Debat historiogràfic	25%	1,5	0,06	1
Examen final	50%	3	0,12	1
Test Grècia arcaica i clàssica	25%	1,5	0,06	1

Bibliografia

Antela Bernárdez, Borja 2009: *Pèrcles no hi és*, Barcelona: Editorial UOC.

-2018: *Hellenismus. Ensayo de historiografía*, Zaragoza: Libros Pórtico.

Finley, Moses I. 1977: *Uso y abuso de la historia*, Barcelona: Crítica.

Fornis, César 2016: *Esparta. La historia, el cosmos y la leyenda de los antiguos espartanos*, Sevilla: Editorial Universidad de Sevilla.

Gómez Espelosín, Francisco Javier 2001: *Historia de Grecia antigua*, Madrid: Akal.

Jaeger, Werner 2017 (1938): *Demóstenes*, México: Fondo de Cultura Económica.

Martínez Lacy, Ricardo 2012 (2004): *Historiadores e historiografía de la antigüedad clásica*, México: Fondo de Cultura Económica.

Moreno Leoni, Álvaro 2017: *Entre Roma y el Mundo griego. Memoria, autorrepresentación y didáctica del poder en las Historias de Polibio*, Córdoba: Editorial Brujas.

Plácido, Domingo 1997: *La sociedad ateniense. La evolución social en Atenas durante la guerra del Peloponeso*, Barcelona: Crítica

-2012: *La crisis de la ciudad clásica y el nacimiento del mundo helenístico*, Buenos Aires: Miño y Dávila.

Sancho Rocher, Laura 2012: *Democracia e imperialismo marítimo: Atenas, siglos V-IV a.C. Fuentes y cuestiones historiográficas*, Madrid: Liceus.

Sinclair, Robert Keith 1999: *Democracia y participación en Atenas*, Madrid: Alianza.

Valdés Guía, Miriam 2012: *La formación de Atenas: gestación, nacimiento y desarrollo de una polis (1200/1100-600 a.C.)*, Zarazoga: Libros Pórtico.

Zaragoza, Joana; Fortea, Gemma (ed.) 2012: *Gynaikes, mulieres. Mirades sobre la dona a Grècia i a Roma*, Tarragona: Arola Editors.